

**Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге
Башкарма комитеты
карары**

**№1871
18.03.2021**

Яр Чаллы шәһәре территориясендә хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр булганда халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү тәртибе хақында

Яр Чаллы шәһәре территориясендә хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр булганда халыкка хәбәр итү системаларыннан файдалануга даими эзерлектә торы максатында, «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау турында» 1994 елның 21 декабрена 68-ФЗ номерлы Федераль закон, «Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралена 28-ФЗ номерлы Федераль законның 8 статьясы, шәһәр Уставының 41 статьясы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Яр Чаллы шәһәре территориясендә хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр булганда халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү тәртибе турында нигезләмәне кушымтада каралганча расларга.

2. Россия Федерациясе законнары нигезендә, потенциал куркыныч һәм I һәм II класслы куркыныч житештерү объектларын эксплуатацияләүче оешма житекчеләренә локаль хәбәр итү системаларын файдалануга даими эзерлектә тотуны тәэмин итүне тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Житекчесенең беренче урынбасары И.С. Зуевка йөкләргә.

Башкарма комитет
Житекчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2021 елның 18 мартындагы
1871 номерлы карарына
кушымта

Яр Чаллы шәһәре территориясендә хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр булганда халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү тәртибе турында нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге нигезләмә хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр булганда Яр Чаллы шәһәре халкына хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү системасы (алга таба – хәбәр итү системасы) билгеләнешен, составын, бурычларын һәм аны булдыру, камилләштерү (реконструкцияләү) һәм файдалануга даими эзерлектә тоту тәртибен билгели.

2. Хәбәр итү системасы гражданнар оборонасы белән идарә итү системаларының состав өлеше һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм ликвидацияләү бердәм дөүләт системасының территориаль ярдәмче системасы булып санала (алга таба – ГТХТС).

3. Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәгеләр булдырыла:

муниципаль дәрәжәдә – жирле хәбәр итү системасы;

объект дәрәжәсендә – локаль хәбәр итү системасы (потенциаль куркыныч һәм I һәм II класслы куркыныч житештерү объектларын эксплуатацияләүче оешмалар урнашкан районда).

2 бүлек. Хәбәр итү системасының билгеләнеше һәм төп бурычлары

4. Хәбәр итү системасы хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр турында Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенең идарә итү органнарына, гражданнар оборонасы көчләренә һәм чараларына, ГТХТС ның жирле звеносына һәм халыкка мәгълүмат һәм сигналларны үз вакытында житкерүне тәмин итү өчен билгеләнгән.

5. Хәбәр итү системасының төп бурычы булып мәгълүмат һәм хәбәр итү сигналларын түбәндәгеләргә житкерүне тәмин итү тора:

- Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге гражданнар оборонасының житәкче составына һәм ГТХТС ның жирле звеносына;

- Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенең бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә;

- Яр Чаллы шәһәре территориясендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм ликвидацияләү өчен билгеләнгән һәм бүленгән (жәлеп ителгән), махсус эзерләнгән көчләргә һәм чараларга, гражданнар оборонасы көчләренә һәм чараларына;

- Яр Чаллы шәһәре территориясендә потенциал куркыныч һәм I һәм II класслы куркыныч житештерү объектларын эксплуатацияләүче оешмаларның дежур-диспетчерлык хезмәтләренә;

- Яр Чаллы шәһәре территориясендә яшәүче халыкка.

6. Халыкка хэбэр итү түбэндәгеләрне күздә тота:

- табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр (алга таба – ГТХ) килеп чыгу прогнозын яки фактын халыкка житкерүне;

- табиғый һәм техноген характердагы ГТХ килеп чыгу прогнозы яки факты турында мәғлүмат алган вақыттан соңгы эш гамәлләре хакындагы рекомендацияләрне халыкка житкерүне.

Халыкка мәғлүмат бирү түбэндәгеләрне күздә тота:

- табиғый һәм техноген характердагы ГТХ килеп чыгу прогнозы яки факты турында мәғлүматлар бирүне;

- ГТХ үсеше, ГТХ масштаблары, ГТХ барышы һәм ГТХны ликвидацияләү нәтижәләре турында мәғлүмат бирүне;

- табиғый мохит һәм потенциал-куркыныч объектларның торышы турында мәғлүмат бирүне;

- көтелгән гидрометеорологик, стихияле һәм башка табиғат күренешләре турында мәғлүмат бирүне;

- халыкны системалы рәвештә ГТХны контрольдә тоту һәм ликвидацияләүне күзәтүче көчләр һәм чаралар тарафыннан үткәрелгән чаралар белән таныштырып торуны;

- халыкка ГТХ булу ихтималынан саклану турында мәғлүмат житкерүне.

7. Локаль хэбэр итү системасының төп бурычы булып мәғлүмат һәм сигналларны түбэндәгеләргә житкерүне тәмин итү тора:

- потенциал куркыныч һәм I һәм II класслы куркыныч житештерү объектларын эксплуатацияләүче оешмаларның гражданнар оборонасының житәкче составына һәм ГТХТС ның жирле звеносына;

- объектларның авария-коткару, шул исәптән махсулаштырылган формироваиеләренә;

- I һәм II класслы куркыныч житештерү объектларын эксплуатацияләүче оешма персоналына;

- гражданнар оборонасы белән идарә итү органнарының оператив дежур хезмәтләренә һәм ГТХТСка;

- локаль хэбэр итү системасы эшләгән зонада урнашкан оешма житәкчеләренә һәм дежур-диспетчерлык хезмәтләренә;

- локаль хэбэр итү системасы эшләгән зонада яшәүче халыкка.

3 бүлек. Хэбэр итү системасыннан файдалану тәртибе

8. Халыкка хэбэр итүнең төп ысулы – элемент чөлтәләре буенча телевизион тапшырулар һәм радио тапшырулар программаларын тарату өчен мәғлүмат һәм хэбэр итү сигналлары бирү.

Мәғлүмат һәм хэбэр итү сигналлары бирү ГТХТС белән көндәлек идарә итү органнары тарафыннан элемент чөлтәләре буенча телевизион тапшырулар һәм радио тапшырулар программаларын тарату өчен элемент операторларының радио тапшырулар һәм телевизион тапшырулар станцияләре һәм телерадиотапшырулар аша тапшыру программаларын туктатып торып гамәлгә ашырыла.

Дәвамлылығы биш минуттан артмаган сөйләм мәғлүмат, кагыйдә буларак, халыкка, телерадиотапшырулар студиясеннән тапшыру программаларын туктатып торып тапшырыла. Сөйләм мәғлүматны өч тапкыр кабатлап тапшыру рөхсәт ителә.

Сөйләм мәғлүматны тапшыру, кагыйдә буларак, профессиональ дикторлар тарафыннан гамәлгә ашырылырга тиеш, ә алар булмаган очракта – моңа вәкаләтле оешмаларның вазыйфаи затлары тарафыннан.

Кичектереп тору мөмкин булмаган искәрмә очракларда, кыска сөйләм мәғлүматларны турыдан-туры тапшыру юлы яки ГТХТС белән көндәлек идарә итү органнарының оператив дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтләре язмада турыдан-туры

эш урыннарыннан тапшыруу рөхсәт ителә.

Хәбәр итү максатында, ГТХТС белән даими эшләүче идарә итү органнары карары нигезендә, мәгълүмат һәм хәбәр итү сигналларын элементә оешмалары дежур персоналының, элементә операторларының эш урыннарыннан, радио тапшырулар һәм тапшыру станцияләренә элементә чараларының хәбәр итү системаларында файдаланыла торган техник мөмкинлекләрен исәпкә алып тапшыру рөхсәт ителә.

9. ГТХТС белән көндәлек идарә итү органнары, мәгълүмат яки хәбәр итү сигналын алгач, аларны алуны раслыйлар, алынган мәгълүмат яки хәбәр итү сигналларын кичекмәстән идарә органнарына, гражданнар оборонасы көчләре һәм чараларына һәм ГТХТСка житкерәләр.

10. Мәгълүмат яки хәбәр итү сигналларын бирү автоматлаштырылган режимда да, автоматлаштырылмаган режимда да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Автоматлаштырылган режим төп режим булып санала, ул мәгълүмат яки хәбәр итү сигналларын идарә органнарына, гражданнар оборонасы көчләре һәм чараларына һәм ГТХТСка, халыкка циркуляр, төркемләп яки сайлап житкерүне тәмин итә.

Мәгълүмат яки хәбәр итү сигналларын идарә органнарына, гражданнар оборонасы көчләренә һәм чараларына һәм ГТХТСка, халыкка автоматлаштырылмаган режимда бирү Россия Федерациясенә гомуми файдаланудагы элементә чөлтәре каналларына тапшыру вакытына сайлап, хәбәр бирү объектларына сайлап тоташтыру юлы белән житкерелә.

11. Халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирүнең өстәмә ысулы булып автоматлаштырылган система аша дистанцион идарә ителә торган электр сиреналары ярдәмендә «Һәркем игътибарына» сигналын бирү тора. Халык өчен сөйләм мәгълүмат гамәлдәге радио-, теле- һәм чыбыклы тапшырулар чөлтәләре һәм тавышлы сирена жайланмалары буенча тапшырыла.

Моннан тыш, тавыш көчәйткеч системалар белән жиһазландырылган экстрен хезмәт автомашиналары, кул сиреналары һәм мегафоннар, шулай ук кәрәзле элементә операторлары ресурсы (SMS-мәгълүмат бирү) жәлеп ителәргә мөмкин.

12. Яр Чаллы шәһәре халкына хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү системасы электр сиреналары белән идарә ителә торган экстрен хәбәр итү комплекслы системасының аерылгысыз өлеше булып тора.

13. Хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү системасын эшләтүгә боерык түбәндәгеләр тарафыннан бирелә:

- муниципаль хәбәр итү системасына – Башкарма комитет Житәкчесе – гражданнар оборонасы Житәкчесе (яки аның вазыйфаларын башкаручы зат) тарафыннан телдән боерык бирү юлы белән, кичекмәстән «Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсенә кризислы хәлләрдә идарә итү үзәге» федераль казна учреждениесенә (алга таба – «Россия ГТХМ Татарстан Республикасы буенча БИ КХИИУ» ФКУ Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенә бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте аша мәгълүмат бирү юлы белән;

- Россия ГТХМ Татарстан Республикасы буенча БИ КХИИУ» ФКУ ның өлкән оператив дежурына яки аның вазыйфаларын башкаручы затка Россия ГТХМ Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе башлыгы рөхсәте белән, муниципаль тарафыннан (территориаль) дәрәжәдәге гадәттән тыш хәлләр куркынычы янаганда;

- локаль хәбәр итү системасына – потенциал куркыныч һәм I һәм II класслы куркыныч житештерү объектларын эксплуатацияләүче оешма житәкчесенә яки аның вазыйфаларын башкаручы затка.

14. Хәбәр итү системасын эшләтү буенча турыдан-туры эшләр ГТХТС белән көндәлек идарә итү органының дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтләре, элементә оешмаларының дежурлык хезмәтләре, элементә операторлары һәм хәбәр бирүне тәмин итүгә жәлеп ителгән телерадиотапшырулар оешмалары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

15. Халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү системасын санкцияләnmәгән эшләтү

очраклары турында элемент операторлары һәм телерадиотапшырулар оешмалары кичекмәстән ГТХТС белән даими эшләрчә идарә итү органнарына хәбәр итәләр.

16. Халыкка үз вакытында һәм гарантияләнгән хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү өчен Яр Чаллы шәһәре территориясендә экстрен хәбәр итү зоналарында гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу яки килеп чыгу куркынычы янау турында Халыкка экстрен хәбәр итүнең комплекслы системасы (алга таба – ХЭХИКС) эшли.

ХЭХИКС Татарстан Республикасы хәбәр итү системасының элементы булып тора, шуңа күрә аны куллану тәртибе – барлык система өчен уртак.

Халыкка хәбәр итүнең ХЭХИКС элементлары белән иң беренче чиратта җиһазландырылырга тиешле экстрен зоналары (кеше тормышына һәм сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч тудыручы, аларда тиз тарала торган куркыныч табигать күренешләре һәм техноген процесслар килеп чыгуга дучар ителгән территорияләр) исемлеге Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты боерыгы белән раслана.

4 бүлек. Хәбәр итү системасын камилләштерү һәм файдалануга эзерлектә тоту тәртибе

17. Хәбәр итү системасын даими эзерлектә тоту максатында Яр Чаллы шәһәре халкына хәбәр итүдә техник көчләр һәм чараларның техник торышын һәм куллануга эзерлеген тикшерү оештырыла, алар түбәндәгеләргә бүленә:

- читтәгә хәбәр итү чараларын кабызып, хәбәр итү системасы эзерлеген комплекслы техник тикшерүләр һәм, тикшерү өчен, хәбәр итүчә мәгълүмат сигналларын Яр Чаллы шәһәре территориясендә яшәүчә халыкка житкерү (кимендә елга бер тапкыр үткәрелә);

- хәбәр итү системасын эшләтүгә эзерлекне читтәгә хәбәр итү чараларын кулланмыйча техник тикшерүләр;

- хәбәр итү системасын ай саен планлы тикшерүләр;

- хәбәр итү системасын планнан тыш тикшерүләр.

18. Хәбәр итү системасын тикшерүләр составында Башкарма комитет, Россия ГТХМ Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе, Татарстан Республикасы ГТХМ, «Таттелеком» ААҖ филиалы «Яр Чаллы ЗЭЭУ» вәкилләре булган, элемент оешмалары һәм операторлары катнашындагы комиссия тарафыннан үткәрелә, ә телерадиотапшыру чөлтәләре катнашындагы тикшерүләр, моннан тыш, – хәбәр бирүне тәмин итүгә җәлеп ителгән телерадиокомпанияләр, предприятиеләр яки аларның филиаллары вәкилләре катнашында үткәрелә. Хәбәр итү системасын тикшерүләр үткәрү барышында хөкүмәт хәбәрләрен тапшырганда тапшыру программаларын туктату тыела.

19. Элемент оешмалары, элемент операторлары һәм телерадиотапшырулар оешмалары хәбәр итү системасын реконструкцияләү һәм техник эзерлектә тоту эшләрен шартнамә нигезендә гамәлгә ашыралар.

20. Халыкка хәбәр итү системасын булдыру, аны тәмин итү һәм файдалануга даими эзерлектә тоту максатында Башкарма комитет, ТР ГТХМ ның Яр Чаллы шәһәре буенча Идарәсе, Россия ГТХМ ДЯКХ ФЯКХ ЯКХ ның ТР буенча 15 нче ЯКХ һәм «ЯКХ» МБУ белән берлектә түбәндәгеләрне башкаралар:

- халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү өчен сөйләм хәбәрләренең текстларын эшлиләр һәм аларны магнитлы һәм башка мәгълүмат йөрткечләргә яздыруны оештыралар;

- хәбәр итү сигналларын һәм сөйләм мәгълүматны тапшыру программаларына керту өчен телерадиотапшыру объектларында махсус аппаратура урнаштыруны тәмин итәләр;

- тыныч вакытта һәм сугыш вакытында хәбәр итү сигналларын һәм сөйләм мәгълүмат бирү буенча оператив дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтләре эзерлеген оештыралар һәм гамәлгә ашыралар;

- элемент оешмалары, элемент операторлары, телерадиотапшыру оешмалары белән

берлектә хәбәр итү системаларын тикшерүне, хәбәр итү сигналлары һәм сөйләм мәгълүмат бирү буенча күнекмәләрне планлаштыралар һәм үткәрәләр;

хәбәр итү сигналлары һәм сөйләм мәгълүмат биргәндә элемтә оешмалары, элемтә операторлары, телерадиотапшыру оешмаларының дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтләре белән үзара эшчәнлек тәртибен эшлиләр.

21. Хәбәр итү системасының кулланылуга даими эзерлектә торыш тәмин итү максатында элемтә оешмалары, элемтә операторлары һәм телерадиотапшыру оешмалары түбәндәгеләрне башкаралар:

хәбәр итү системасында кулланыла торган хәбәр итү аппаратуралары, элемтә чаралары, элемтә каналларының һәм телерадиотапшыру чараларының техник эзерлеген тәмин итәләр;

студияләрен һәм техник элемтә чараларының хәбәр итү сигналлары һәм сөйләм мәгълүмат бирүгә эзерлеген тәмин итәләр;

Башкарма комитет заявкалары буенча халыкка хәбәр итү өчен билгеләнгән каналлар, элемтә чаралары исемлеген билгелиләр, шулай ук халыкка хәбәр итү өчен сөйләм мәгълүматны магнитлы һәм башка мәгълүмат йөрткечләргә яздыралар.

22. Хәбәр итү системаларын булдыру, камилләштерү һәм файдалану даими эзерлектә тоту, барлык дәрәжәләрдә хәбәр итү системасы өчен чаралар запасын булдыру һәм тотуны, хәбәр итүне тәмин итүгә жәлеп ителгән элемтә оешмалары, элемтә операторлары һәм телерадиотапшыру оешмалары күтәргән чыгымнарны каплауны финанслау Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Башкарма комитет Аппараты Житәкчесе
урынбасары, эш кәгазьләрен алып бару идарәсе
башлыгы вазыйфаларын башкаручы

А.Ф. Бареева